

LIETUVOS RADIJO IR TELEVIZIJOS KOMISIJA

Biudžetinė įstaiga. Šeimyniškių g. 3A, LT-09312 Vilnius, tel. (8 5) 233 0660, faks. (8 5) 264 7125, el. p. lrtk@rtk.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188741498

Vilniaus apygardos administraciniam teismui Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius

Pareiškėjas

Viešoji įstaiga „Ekspertai.eu“
Į. k. 302622915
I. Kanto al. 3-103, LT-06216 Vilnius

Atsakovė

Lietuvos radijo ir televizijos komisija
Kodas 188741498
Šeimyniškių g. 3A, LT-09312 Vilnius
Tel. (8 5) 233 0660
El. p. lrtk@rtk.lt

ATSILIEPIMAS Į SKUNDĄ ADMINISTRACINĖJE BYLOJE NR. EI2-6738-816/2023

2023 m. balandžio 12 d. Nr. S-210
Vilnius

1. Atsakovė Lietuvos radijo ir televizijos komisija (toliau – Atsakovė arba Komisija) gavo Vilniaus apygardos administracinio teismo 2023 m. balandžio 4 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eI2-6738-816/2023, kurioje nurodyta, kad teisme gautas pareiškėjo viešosios įstaigos „Ekspertai.eu“ (toliau – Pareiškėjas) skundas, kuriuo Pareiškėjas prašo panaikinti Komisijos 2022 m. gruodžio 23 d. sprendimą Nr. S-599 (toliau – Sprendimas) ir įpareigoti Komisiją paneigti dezinformaciją ir paskelbti, kad Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komiteto ir kitų Jungtinių Tautų sutartinių organų išvados ir kiti sprendimai yra teisiškai privalomi.

2. Atsakovė teikia atsiliepimą į skundą ir informuoja gerb. teismą, kad nesutinka su Pareiškėjo skundu bei prašo jį atmesti kaip nepagrįstą dėl žemiau nurodytų priežasčių.

3. Atsakovė norėtų atkreipti dėmesį, kad ji neturi įgaliojimų ir kompetencijos, kaip teigia Pareiškėjas, paneigti dezinformaciją ir paskelbti, kad Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komiteto ir kitų Jungtinių Tautų organų išvados ir kiti sprendimai yra teisiškai privalomi. Komisijos kompetencija apibrėžta Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo (toliau – VII) 48 straipsnio 1 dalyje.

Šiuo atveju, Komisija tiesiog išnagrinėjo Pareiškėjo skundą ir pagal kompetenciją pateikė atsakymą, kad 2022 m. lapkričio 30 d. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos (LRT) televizijos programoje „Panorama“ (toliau – Programa) nebuvo paskelbta neskelbtina informacija.

4. Remiantis VII 19 straipsnio 5 dalimi, asmuo, manydamas, kad viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas paskelbė ir (ar) paskleidė galimai neskelbtiną informaciją, turi teisę kreiptis į už neskelbtinos informacijos kontrolę atsakingą instituciją su motyvuotu prašymu atlikti tyrimą, priimti sprendimą ir taikyti objektyviai būtinas poveikio priemones neskelbtinos informacijos paskelbimo ir (ar) skleidimo atveju. Už neskelbtinos informacijos kontrolę atsakinga institucija išnagrinėja prašyme nurodytas aplinkybes ir ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos informuoja prašymą pateikusį asmenį apie nagrinėjimo rezultatus. Jeigu prašyme nurodytos aplinkybės pasitvirtina, apie tai informuojamas prašymą pateikęs asmuo, o už neskelbtinos informacijos kontrolę atsakinga institucija per 20 darbo dienų nuo prašymą pateikusio asmens informavimo dienos priima sprendimą, kuriuo patvirtinamas neskelbtinos informacijos paskelbimo ir (ar) paskleidimo faktas ir kuriame nurodomos objektyviai būtinos poveikio priemonės, taikytinos viešosios informacijos rengėjui ir (ar) skleidėjui.

5. Komisija informuoja, kad priimdama Sprendimą ji Pareiškėjo skundą išnagrinėjo vadovaudamasi 19 straipsnio 5 dalies nuostatomis, t. y. Komisija ne tik įvertino Pareiškėjo skundą, bet ir vertino 2022 m. lapkričio 30 d. LRT programoje „Panorama“ paskelbtą informaciją, ar ši informacija laikytina dezinformacija, pačios programos turinį, kontekstą, tikslą ir pan. Pareiškėjo skundas buvo gautas 2022 m. gruodžio 15 d., Komisija atsakymą Pareiškėjui pateikė 2022 m. gruodžio 23 d. t. y. kaip ir reikalauja VII 19 straipsnio 5 dalies nuostatos (informuoti per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos prašymą pateikusį asmenį apie nagrinėjimo rezultatus). Komisija informavo Pareiškėją, kad Programoje nebuvo paskleista neskelbtina informacija, todėl nebuvo ir pagrindo taikyti viešosios informacijos rengėjui ir (ar) skleidėjui objektyviai būtinų poveikio priemonių.

6. Remiantis VII 2 straipsnio 15 dalimi, dezinformacija – tyčia viešai paskleista melaginga informacija. Kaip ir nurodyta Sprendime, Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komitetas yra įsteigtas Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto ir vykdo minėtame pakte numatytas funkcijas. Pagal savo kompetenciją Jungtinių Tautų komitetai gali priimti tik išvadas (angl. *views*), kurios yra rekomendacinio pobūdžio. Jokie komitetų sprendimai nėra privalomi valstybėms narėms, taigi priimamos išvados yra neprivalomojo pobūdžio. Visos priimtos Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komiteto išvados valstybėje narėje yra įgyvendinamos geros valios principu, kuris išplaukia iš Vienos konvencijos dėl sutarčių teisės. Programoje advokato Gintauto Bartkaus pateikta nuomonė (informacija) negali būti laikoma dezinformacija, nes paskelbta informacija nėra melaginga.

7. Net jei Pareiškėjas ar gerb. teismas laikytųsi kitos nuomonės, t. y. kad advokato Gintauto Bartkaus nuomonė (informacija) nėra tiksli ir teisinga, šiuo atveju itin svarbu pažymėti, kad yra būtina atskirti kalbinto advokato Gintauto Bartkaus nuomonę ir pateiktą teisinę informaciją nuo jam ir LRT mestų kaltinimų galimai paskleidus dezinformaciją. Praktikoje gali pasitaikyti atvejų, kada politikas, valstybės tarnautojas, teisininkas, ekonomistas ar kitas asmuo netinkamai supranta (vertina, aiškina) teisės aktų nuostatas, skirtingai vertina teismų praktiką, skirtingai vertina atitinkamų institucijų ar įstaigų kompetenciją, skirtingai vertina teisės aktų projektų tikslus, rizikas, galbūt suklysta pateikdamas atitinkamą informaciją, statistiką, skaičius ir pan., tačiau tokia nuomonė ar net klaida neturėtų būti laikoma kaip tyčia paskleista melaginga informacija. Priešingu atveju susiformuotų ydinga praktika, kuomet asmuo (pašnekovas) būtų kaltinamas paskleidęs dezinformaciją net ir tokiais atvejais, kai asmuo (pašnekovas) tiesiog suklydo.

8. Vienas esminių skirtumų tarp tikrovės neatitinkančios informacijos ir dezinformacijos yra tas, kad dezinformacija yra skleidžiama tyčia. Taigi net jei gerb. teismo būtų nustatyta, kad advokato Gintauto Bartkaus nuomonė (informacija) nėra tiksli, tai, Komisijos nuomone, jokių būdu negalėtų būti laikoma kaip advokato paskleista dezinformacija, kadangi reikia įrodyti, jog advokatas tai darė tyčia,

suvokdamas ar turėdamas suvokti, jog skleidžia melagingą informaciją, advokatas turi turėti aiškų tikslą, ko siekia skleidžiamas dezinformaciją, ir pan.

9. Komisija dar kartą patvirtina, kad atliko tyrimą kaip nustato VII 19 straipsnio nuostatos. Komisijos nuomone, nėra teisinio pagrindo LRT taikyti poveikio priemones, nes Komisija nenustatė, kad advokatas Gintautas Bartkus ar LRT 2022 m. lapkričio 30 d. programoje „Panorama“ būtų paskleidę dezinformaciją.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Komisija prašo gerb. teismo Pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą dėl šiame atsiliepime nurodytų argumentų.

Komisiją byloje atstovaus įgaliotas atstovas. **Prašytume būtų nagrinėti rašytinio proceso tvarka.**

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos radijo ir televizijos komisijos Teisės skyriaus patarėjo Petro Grigalio 2021 m. gegužės 19 d. įgaliojimas Nr. LP-34 ir Petro Grigalio teisinį išsilavinimą patvirtinantis dokumentas, 2 lapai.

Komisijos pirmininkas

Rimantas Bagdzevičius